

Monitoring cytotoxických léčiv

ZPRÁVA O VÝSLEDČÍCH

Stanovení vybraných cytostatik ve stěrech pracovního prostředí

Pracoviště

Datum odběru vzorků

Analýza vzorků

Mgr. Lucie Bláhová, Ph.D.

Mgr. Jan Kuta, Ph.D.

Příprava reportu

Mgr. Lucie Bláhová, Ph.D.

RNDr. Hana Pasečná

RECETOX PŘF MU, tel. 549494805, lucie.blahova@recetox.muni.cz

Garant

Prof. RNDr. Luděk Bláha, Ph.D., tel. 549493194,

ludek.blaha@recetox.muni.cz

Datum

Souhrn

Výstupem zprávy jsou výsledky analýz cytostatik v pg na cm² – cyklofosfamidu (CP), 5-fluorouracilu (FU), paclitaxelu (PX), ifosfamidu (IF), docetaxelu (DOC), gemcitabinu (GEM), irinotecanu (IRI), metotrexátu (MET) a platiny (Pt) jako markeru platinových cytostatik ve stěrech z pracovního prostředí. CP, FU, PX, IF, DOC, GEM, IRI a MET byly analyzovány technikou LC-MS/MS (kapalinová chromatografie s detekcí tandemovým hmotnostním spektrometrem) a celková Pt technikou ICP-MS (hmotnostní spektrometrie s indukčně vázaným plazmatem). Výsledky povrchové kontaminace jsou zpracovány v podobě tabulek s informacemi o doporučených limitech kontaminace pro vybraná cytostatika (CP, Pt a FU).

Pro posouzení kontaminace na Vašem pracovišti jsou pro srovnání poskytnuty základní sumární statistiky z monitoringu celé kampaně 2022 v ČR a na Slovensku (25 pracovišť) spolu s detailními statistikami kontaminace rozdělené podle míst odběru (Lékárna; Nemocnice; Administrativa).

Doporučované limity kontaminace

Konkrétní údaje o kontaminaci pracovního prostředí cytostatiky, vyjádřené v pg/cm^2 , jsou v Tabulce 1 srovnány s námi odvozenými **doporučovanými limity kontaminace (DLK)**.

- **DLK: CP (67 pg/cm^2) a Pt (12 pg/cm^2)** byly odvozeny z velkého souboru dat kontaminace v nemocnicích ČR, získaných v letech 2008-2015 jako 75^{tý} percentil všech hodnot. Tyto navržené hodnoty odpovídají limitům, odvozeným v jiných monitorovacích studiích (Pt – 4 pg/cm^2 -75 perc., Schierl 2009 a CP – 100 pg/cm^2 - 90 perc., Kiffmeyer 2013 a Sessink 2011)
- **DLK: FU (38 pg/cm^2)** byl odvozen z výsledků kampaně 2015-2017 také jako 75^{tý} percentil všech výsledků povrchové kontaminace. Navržený limit se shoduje s odvozenými hodnotami v dalších monitorovacích studiích (FU – 30 pg/cm^2 - 75 perc., Schierl 2009 a 100 pg/cm^2 - 90 perc. - Kiffmeyer 2013).
- **DLK: PX, IF, DOC, GEM, IRI a MET** nebyl odvozen, ale novější studie navrhují pro všechna cytostatika jednotný „hygienický“ limit **100 pg/cm^2** (Connor 2016; Crul and Simons-Sanders 2018; Korczowska 2020).

Komentář k výsledkům

Během kampaně 2022 byly na jednotlivých pracovištích odebrány spolu se vzorky procesní blanky (poskytlo 23 z 25 pracovišť). Blanky byly analyzovány na obsah Pt, CP, FU, PX, IF, DOC, GEM, IRI a MET a v 17ti vzorcích blanků nebyly prokázány sledované analyty, tzn. nedocházelo zde k případné kontaminaci sledovanými cytotoxickými léčivy již při samotném odběru vzorků. Pět poskytnutých blanků obsahovalo stopy Pt, koncentrace byla jen mírně vyšší než detekční limit a jeden blank obsahoval CP nad limitem detekce.

Výsledky kontaminace na Vašem pracovišti jsou uvedeny v Tabulce 1. Růžově zbarvená pole označují hodnoty nad doporučenými limity kontaminace pro Pt, FU a CP. Pro srovnání Vašich výsledků s hodnotami naměřenými na všech 25ti monitorovaných pracovištích v rámci kampaně 2022 můžete využít sumární statistiku uvedenou v Tabulce 2. V této tabulce naleznete maximální a průměrnou hodnotu ze všech stěrů. Mediánová hodnota stěrů v tabulce ukazuje tzv. prostřední hodnotu, kdy 50 % všech naměřených kontaminací v celé kampani je menších a 50 % větších nežli uvedená prostřední (mediánová) hodnota.

Pro další srovnání můžete také využít Tabulku 3 s detailnější statistikou získanou v rámci celé letošní kampaně 2022.

Poznámky:

Díky monitoringu vzniká rozsáhlá databáze údajů o kontaminaci pracovního prostředí cytostatiky v ČR a SR, která nyní slouží k revizi doporučených limitů kontaminace a je podkladem pro případné nastavení reálných limitů nebezpečných látek karcinogenní povahy v pracovním prostředí. Samozřejmostí je udržení anonymity údajů. Databáze není veřejně přístupná, konkrétní hodnoty vždy obdrží pouze pracoviště, které analýzu zadalo nebo se zúčastnilo dané studie. Výsledky povrchové kontaminace v pracovním prostředí dále diskutujeme s účastníky monitoringu a anonymní hodnoty i s dalšími odborníky.

Výsledky

Tabulka 1: Koncentrace Pt, CP, FU, PX, IF, IRI, GEM, MET a DOC na sledovaných místech v rámci pracoviště (pg/cm²). Barevně jsou zvýrazněny koncentrace, které jsou nad doporučenými limity kontaminace (tj. 12 pg/cm² pro Pt, 67 pg/cm² pro CP, 38 pg/cm² pro FU). * hodnota pod limitem detekce metody

Část pracoviště	Objekt (místo stěru)	Pozn.	Koncentrace – pg/cm ²								
			Pt	CP	FU	PX	IF	IRI	GEM	MET	DOC
lékárna	Administrativní část, telefon										
nemocnice	Stacionář										
nemocnice	WC										
nemocnice	Pacientský pokoj										

Tabulka 2: Zdravotnická zařízení – Česká republika a Slovensko – kampaň 2022. Sumární statistiky pro Pt, CP, FU, PX, IF, IRI, GEM, MET a DOC – **25 zúčastněných zdravotnických a výzkumných zařízení**. * limit detekce metody

CYTO –2022 – ČR a SK	Pt	CP	FU	PX	IF	IRI	GEM	MET	DOC
Počet vzorků	224	280	280	280	280	280	280	280	280
Median pg/cm ²	2.2	2.6	<6.9*	<2.7*	<1.1*	<2.0*	<1.5*	<2.5*	<2.7*
Průměr pg/cm ²	201	178	1 538	92	28	34	252	5	5
Maximum pg/cm ²	13 875	8 455	167 232	12 042	3 058	2 191	16 044	1 060	780
Vzorky > LOD (%)	174 (78 %)	171 (61 %)	119 (43 %)	70 (25 %)	90 (32 %)	54 (19 %)	132 (47 %)	11 (4 %)	27 (10 %)
DLK pg/cm ²	12	67	38						
Vzorky > DLK (%)	65 (29 %)	54 (19 %)	87 (31 %)						

Tabulka 3: Zdravotnická zařízení – Česká republika a Slovensko – kampaň 2022. Podrobnější statistiky pro Pt, CP, FU, PX, IF, IRI, GEM, MET a DOC – 25 zúčastněných zdravotnických a výzkumných zařízení. * limit detekce metody

CYTO –2022 – ČR a SK	Pt	CP	FU	PX	IF	IRI	GEM	MET	DOC
Lékárna – Přípravna (Izolátor, Materiálová propust', Příprava)									
Počet vzorků	66	81	81	81	81	81	81	81	81
Median pg/cm ²	3	17	37	<2.7*	<1.1*	<2.0*	7	<2.5*	<2.7*
Průměr pg/cm ²	93	313	3 889	12	44	53	301	<2.5*	4
Max pg/cm ²	3 058	8 455	167 232	466	811	2 191	9 428	77	171
Lékárna – Vstup a výstup CL (Sklad, Balení, Expedice)									
Počet vzorků	16	22	22	22	22	22	22	22	22
Median pg/cm ²	1	3	<6.9*	<2.7*	<1.1*	<2.0*	<1.5*	<2.5*	<2.7*
Průměr pg/cm ²	1	9	26	<2.7*	4	<2.0*	2	<2.5*	<2.7*
Max pg/cm ²	4	52	435	4	31	<2.0*	18	<2.5*	<2.7*
Nemocnice – (Stacionář, Lůžková část, Pracovní prostory – Sesterny)									
Počet vzorků	94	120	120	120	120	120	120	120	120
Median pg/cm ²	2	2	<6.9*	<2.7*	<1.1*	<2.0*	<1.5*	<2.5*	<2.7*
Průměr pg/cm ²	81	152	915	52	8	24	334	10	8
Max pg/cm ²	1 853	6 034	54 131	1 501	240	1 022	16 044	1 060	780
Nemocnice – (WC)									
Počet vzorků	17	18	18	18	18	18	18	18	18
Median pg/cm ²	127	2	<6.9*	3	<1.1*	11	<1.5*	<2.5*	<2.7*
Průměr pg/cm ²	1 356	330	288	1 031	175	131	149	3	9
Max pg/cm ²	13 875	4 921	3 538	12 042	3 058	1 236	1 163	57	103
Administrativní část – (Kancelář, Kuchyň, Denní místnost)									
Počet vzorků	22	23	23	23	23	23	23	23	23
Median pg/cm ²	<0.17*	<1.1*	<6.9*	<2.7*	<1.1*	<2.0*	<1.5*	<2.5*	<2.7*
Průměr pg/cm ²	0.3	6	<6.9*	<2.7*	2.1	<2.0*	<1.5*	<2.5*	<2.7*
Max pg/cm ²	2	49	<6.9*	<2.7*	14	9	<1.5*	<2.5*	<2.7*

Monitoring cytotoxických léčiv

ZPRÁVA O VÝSLEDČÍCH

Stanovení vybraných cytostatik ve stěrech pracovního prostředí

Pracoviště

Datum odběru vzorků

Analýza vzorků Mgr. Lucie Bláhová, Ph.D.

Mgr. Jan Kuta, Ph.D.

Příprava reportu Mgr. Lucie Bláhová, Ph.D.

RNDr. Hana Pasečná

RECETOX PŘF MU, tel. 549494805, lucie.blahova@recetox.muni.cz

Garant Prof. RNDr. Luděk Bláha, Ph.D., tel. 549493194,

ludek.blaha@recetox.muni.cz

Datum

Celkový počet stran zprávy: 6

V Brně

Lucie Bláhová

Luděk Bláha

Otisk razítka: